

Dodatek Prawniczy do Czasu

PRZEDRUK

z powszechnego Dziennika Praw państwa i rządu Cesarstwa austriackiego.

(Ciąg dalszy.)

§. 4.

Do właściwego sądu miejsca wypłaty posiadacz weksłu wszystkich dłużników wekslowych tą samą skargą pozywać może; do innych sądów zewnątrz miejsca wypłaty kilku dłużników wekslowych jedną skargą tedy tylko pozywać można, jeżeli ich zamieszkania miejsce w powiecie onegoż leży. Ręczyteli weksłowi w ogólności sądowi głównego dłużnika podlegają i wraz z nim tą samą skargą zapozwanymi być mogą.

§. 5.

Jeżeli skarga zasadza się na weksłu, cudzym lub własnym, wszystkimi własnościami do ważności przepisaniem zaopatrzonym, natenczas, jeżeli przeciw weksłowi żadne nieokazują się wątpliwości, i jeżeli oprócz oryginalnego weksłu przytoczono oryginalny protest i oryginalny porachunek powrotny wraz z kartką kursu (o ile takowe akta pomocne do uzasadnienia prawa zaskarżenia potrzebne są), na żądanie powoda zapozwanemu dłużnikowi wekslowemu bez poprzedniczego wysłuchania tegoż wypłacenie sumy wekslowej wraz z wykazanemi należnościami pobocznymi w ciągu trzech dni pod zagrożeniem wekslowo-prawnej egzekucji nakazać się ma.

§. 6.

Jeżeli skargę wekslową przeciw kilku osobom wystósowano, natenczas każdemu zaskarżonemu zupełny egzemplarz skargi wraz z załączeniami doręczyć należy. Jeżeli niepodano tyle egzemplarzy wraz z alegatami, ile potrzeba, wtedy doręczenie zaskarżonym z kolei, jak ich w skardze lub w prośbie wymieniono, o ile liczba egzemplarzy załączeniami zaopatrzonych dostarcza, skutecznici, a w rezolucyi wyrazić się ma, dla których z spośród zaskarżonych doręczenie nienastąpiło. Przeciw tym skarga bez skutku.

§. 7.

Owi dłużnicy weksłowi, którym wypłatę sumy wekslowej w ciągu trzech dni nakazano, w przeciągu tego samego terminu wszystkie swe zarzuty do sądu podać i udowodnić mają. Ten termin bieży od dnia doręczenia nakazu sądowego; atoliż jednak dni, podczas których podane zarzuty pocztą szły, do onegoż wrachowane być niemają. Względem takowych termin sądowy na czas jak najkrótszy do ustnej rozprawy wedle prawa wekslowego postanowić się ma. Przeciw dozwolonemu nakazowi wypłacenia rekurs miejsca niema.

§. 8.

Powodowi, mimo tę wytoczoną rozprawę, na żądanie jego egzekucją ku zabezpieczeniu udzielić należy.

§. 9.

Jeżeli powód tylko wprowadzenia postępowania wekslowego żąda, lub jeżeli z przyczyny niepełności przytoczonych aktów pomocnych żądaniu o wydanie nakazu wypłacenia miejsca dać niemożna, wtedy na skargę termin sądowy na czas jak najkrótszy do ustnej rozprawy wedle prawa wekslowego postanowić się ma, a jeżeliby skargę przeciw kilku zaskarżonym, po części w innych powiatach krajowo-sądowych, w innych krajach koronnych lub w cudzej ziemi zamieszkałych wystósowano; tedy dzień do rozprawy w ten sposób oznaczyć należy, ażeby każdy z zaskarżonych przy takowej albo osobiście, albo przez pełnomocnika obecnym być mógł.

§. 10.

W sprawach wekslowych wszelkie skargi i prośby bezzwłocznie załatwiać, a rozprawy sąd ile możności przyspieszać winien.

§. 11.

W procesie wekslowym ustnie postępować należy. Piśmienne postępowanie, wtedy tylko miejsce mieć może, jeżeliby o to obie strony własnoręcznie podpisanem piśmiennem lub osobiście przed sąd podanem oświadczeniem upraszały, i termina do podania pism procesowych za obopólnem porozumieniem się oznaczyły.

§. 12.

W postępowaniu wekslowem przepisy w §. 18. aż włącznie do 20. w 22. tudzież 25 aż włącznie do 50., w 53. i 54. rozporządzenia względem sumarycznego postępowania, w sporach cywilnych w skutek najwyższej rezolucyi z dnia 18. października 1845 zaprowadzonego, (w §§fach 19. aż włącznie do 21., 23. tudzież 26. aż włącznie do 51., 54. i 55. najwyższej rezolucyi z dnia 6. marca 1848. względem zaprowadzenia sumarycznego postępowania w Dalmacyi) zawarte, wszelakoż z mianami następującemi zachowane być mają:

- Prośba o usprawiedliwienie niestawienia się na terminie sądowym w ciągu trzech dni, rachując od dnia, w którym ustała przeszkoda do stawienia się na terminie sądowym, a prośba o restytucję przeciw upłynionemu terminowi zapadłemu w ciągu trzech dni po upływie terminu zapadłego podaną być ma.
- W wyroku, mocą którego zaskarżony za upadłego na sprawie uznany jest, termin do wypełnienia jego obowiązku na trzy dni, pod uniknieniem wekslowo-prawnej egzekucji, wyznaczonym być ma.
- Ten termin bieżyć poczyna, jeżeli przeciw wyrokowi niea elowano, z pierwszym dniem po doręczeniu onegoż, jeżeli zaś apelowano, z pierwszym dniem po zaszłej prawomocności wyroku.
- Do dowodu przez przysięgę przystąpić należy w ciągu 24 godzin rachując od dnia, w którym wyrok prawomocnym się stał.
- Oświadczenia względem apelacji i rewizyi, tudzież odnoszące się do nich pisma zażalenia i rekursa przeciw wyrokom pierwszej lub drugiej instancyi w ciągu trzech dni po doręczeniu wyroku lub rezolucyi podane być mają.

§. 13.

Jeżeli pierwszy termin sądowy na skargę wyznaczony odroczone, lub jeżeli przez sąd wysłuchanie świadków albo obejrzenie naoczne uchwalono, tedy powód w pierwszym razie przy lub po terminie sądowym, w drugim razie po doręczeniu rezolucyi upraszać może o sądowy nakaz do zaskarżonego, aby tenże w ciągu trzech dni, pod uniknieniem wekslowo-prawnej egzekucji, pretensją zabezpieczył. Takowa prośba miejsca jednakowoż niema, jeżeli odroczenie terminu sądowego z przyczyny przeszkody, ze strony powoda zaszłej, nastąpiło, lub jeżeli powód do uzasadnienia skargi potrzebnych dokumentów oryginalnych na terminie sądowym nieokazał.

§. 14.

Jeżeli zaskarżony przeciw wyrokowi pierwszej lub drugiej instancyi, którym mu wypełnienie obowiązku bezwarunkowo nakazano, lub którym na przysięgę spór kończącą uznano, apelacją lub rewizją założył, tedy powód natychmiast upraszać może o sądowy nakaz do zaskarżonego, by tenże w ciągu trzech dni pod uniknieniem wekslowo-prawnej egzekucji, pretensją zabezpieczył.

§. 15.

Jeżeli zaskarżony w pierwszej instancyi osą-

dzony, przez sąd apelacyjny warunkowo lub bezwarunkowo uwolnionym został, a przed doręczeniem wyroku sądu apelacyjnego już zabezpieczenie dano, tedy dopóty przy takowym zostaje, dopóki wyrok sądu apelacyjnego prawomocności nie nabędzie, lub rozstrzygnięcie najwyższego trybunału nienastąpi.

§. 16.

Jeżeliby się do nakazów sądowych, w §§fach 13. i 14. wspomnianych, w ciągu terminu wyznaczonego nie zastosowano, tedy wierzycielowi do woli zostawia się wedle przepisu §fu 18 prowadzić egzekucją, albo przeciw osobie albo na majątek dłużnika.

§. 17.

Zabezpieczenie sposobem w §. 25. ustawy wekslowej przepisany dane być musi.

§. 18.

Jeżeliby dłużnik obowiązku wyrokiem lub rezolucją pod zagrożeniem wekslowo-prawnej egzekucji nakazanego w przeciągu terminu ku temu wyznaczonego niewypełnił, natenczas wierzyciel wybór ma egzekucją na majątek lub przeciw osobie dłużnika prowadzić. Do woli mu się zostawia, zaraz po upływie terminu wypłaty i po zaszłej prawomocności wyroku, bez poprzedzającej na majątek egzekucji, wyjednać na dłużnika areszt egzekucyjny. Egzekucją na majątek prowadzić można przed i po wykonaniu egzekucji osobistej; jednakże wierzyciel, uzyskawszy egzekucją osoby, dopóki zaskarżony w areszcie dłużniczym zostaje, na majątek tegoż egzekucją ani wyjednać, ani dalej prowadzić prawa niema.

§. 19.

Do układów sądowych takowa wekslowo-prawna egzekucya tedy tylko zastosowaną być ma, jeżeli się teje względem pretensyi wekslowej dłużnik wyraźnie poddał.

§. 20.

Wierzyciel wekslowy nawet i wtedy, gdyby pretensją wekslową zabezpieczono, względem wypłaty przeciw osobie dłużnika egzekucją prowadzić może, nie będąc przez to zmuszonym zrzec się wprzód zabezpieczenia, jeżeliby danem zabezpieczeniem natychmiast zaspokojonym być niemógł.

§. 21.

Areszt dłużniczy, czy względem zabezpieczenia, czy względem wypłaty pretensyi wekslowej wyjednany ze wszystkiemi dłużej jak rok bez przerwy trwać niemoże.

§. 22.

Wierzyciel wekslowy prawo ma, na ruchome, za pretensją wekslową zastawione lub prawnie zatrzymane rzeczy, jeżeli ich właściciel w konkurs wpadł, u tego sądu egzekucją prowadzić, u któregooby się to bez wypadku konkursu mogło. Jednakże prośby o egzekucją przeciw zastępcy masy wystósowane być powinny.

§. 23.

Przywrócenie do dawnego stanu ze szkodą osoby, która w głównym procesie nierzetelnie nie działała, już więcej udzielonem być niemoże, jeżeliby takowa swe wekslowo-prawne pretensye do trzeciej osoby tym czasem przez upływ czasu w całkowitości albo w części utraciła, lub z powodu krótkości pozostającego jeszcze czasu już więcej urzeczywistnić niezdolała.

§. 24.

Rozprawę względem przywrócenia do dawnego stanu z powodu wynalezionych nowych dowodów z rozprawą w rzeczy głównej podłączyć i względem obu tym samym wyrokiem rozstrzygnąć należy. W skardze więc o przywrócenie musi oraz i żądanie w rzeczy głównej być podane.

§. 25.

W procesie wekslowym za dni feryalne uważają się li tylko niedziele i prawnie uznane święta powszechnie. Wszelkie terminy bez względu na dni feryalne bez przerwy bieżą. Tylko jeżeli ostatni dzień terminu na niedzielę lub święto powszechnie przypada, termin aż do pierwszego dnia powszedniego przedłuża się. Żadna z stron nie jest zobowiązana w dni święteczne swej religii przed sąd stawiać się.

§. 26.

O ile rozporządzenie niniejsze dla procesu wekslowego nie zawiera szczególnego przepisu, także i w sprawach wekslowych ustawy powszechnie względem postępowania zachować należy.

§. 27.

Niniejszy przepis we wszystkich krajach koronnych, w których powszechna księga ustaw cywilnych w mocy stoi, z wyjątkiem królestwa Lombardzko-Weneckiego i Pogranicza wojskowego z dniem 1 maja 1850. działać poczyna. Takowy zastosowanym być powinien do wszystkich sporów, względem których rozprawę przed tym dniem jeszcze nieukończono. Postanowienia co do prowadzenia egzekucji, w niniejszym przepisie zawarte, także i w tych przypadkach zastosowanie znajdują, w których wyrok sądowy lub nakaz wypłaty przede dniem właśnie oznaczonym mocy prawa nabył.

Schmerling m. p.

XV.

Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 8 lutego 1850, moc mające dla Austrii powyżej Ensu, Austrii poniżej Ensu, Solnogradu, Tyrolu, Styrii, Karyntyi, Kraiiny, Pobrzeża, Dalmacji, Czech, Morawii, Śląska, Galicji, Krakowa i Bukowiny, którym na bieżący rok szkolny (1849-50) początek i trwanie wakacji jesiennych dla gimnazyjów postanawia się.

Ponieważ z uczniami na końcu bieżącego roku szkolnego z gimnazyjów do uniwersytetów przechodzącymi egzamin względem uznania dostatecznego usposobienia przedsięwziętym być winien, przeto, aby przedsięwzięcie przed początkiem roku szkolnego 1850-51 możliwem uczynić, względem wakacji z końcem tego roku szkolnego zachodzących się postanawia się, co następuje:

W gimnazyjach, w których wakacje dotychczas w sierpniu i wrześniu przypadają, tak z dniem 1 sierpnia zaczynają a 15 września kończą się.

Gdzie takowe prawnie pierwój jak w sierpniu zaczynały się, toż także i w końcu bieżącego roku szkolnego działać się może; wszelakoż one nad sześć tygodni trwać niemogą.

Gdzie takowe dotychczas z 1 września zaczynały się, te także i tego roku tak się zaczynać mogą; lecz i tu nad sześć tygodni trwać niemogą, a dyrektor i nauczyciele ósmej klasy gotowymi być, począwszy od 15 września, jeżeliby tego porządek egzaminów względem uznania dostatecznego usposobienia wymagał, egzamina te przedsięwzięć.

Ostateczne uregulowanie wakacji później nastąpi.

Thun m. p.

XVI.

Cesarzki patent z dnia 9 lutego 1850, moc mający dla wszystkich krajów koronnych, w których najwyższa ustawa o stęplu i taksach z dnia 27 stycznia 1840, w wykonaniu stoi, jako i dla Wielkiego-Księstwa Krakowa, którym się na miejsce pierwszój części rzeczonój ustawy, tudzież na miejsce stęplowój ustawy, z dnia 16 września 1833, w Wielkiem-Księstwie Krakowa moc mającej jako i przepisów względem taks sądowych i taks co do ksiąg gruntowych nowa prowizoryczna ustawa względem należności od interesów prawnych, dokumentów, pism i czynności urzędowych wyjdzie, obwieszcza i począwszy od dnia 1. maja 1850, w wykonanie wprowadza.

MY FRANCISZEK JÓZEF I^{zy}

z Bożej łaski Cesarz Anstryacki itd. itd. itd. Po troskliwych obradach i roztrząsaniach u-

znaliśmy za potrzebne, postanowienia ustawy o stęplu i taksach z dnia 27 stycznia 1840; tak w celu osiągnięcia sprawiedliwego i równomiernego rozdzielienia ciężarów rządowych, jak w celu lepszego użycia ważnego dochodów rządowych źródła należnościami stęplowemi a ogólnie opłatą od nabycia praw objętego, gruntownemu poddać uzupełnieniu i poprawieniu.

Ze względu na zmiany, jakie za uwolnienie gruntów od ciężarów stosunkach wielkiej części posiadłości gruntowych nastąpiły, jako też na wykonane lub w wykonaniu znajdujące się przeistoczenie władz administracyjnych i urzędów sądownictwa, tudzież z uwagi na coraz to w wyższym stopniu ukazującą się niezbędną konieczność, bez zwłoki użyć środków do przywrócenia porządku w gospodarstwie państwa doprowadzających, za doradą Naszej Rady ministrów na podstawie §§ów 87., 120 i 121. konstytucji państwa zaprowadzenie załączonej prowizorycznej ustawy względem należności od interesów prawnych, dokumentów, pism i czynności urzędowych z następującymi postanowieniami uchwaliliśmy:

I. Niniejsza ustawa prowizoryczna w tych krajach koronnych, w których ustawa o stęplu i taksach z d. 27. stycznia 1840. działa, tudzież w Wielkiem-Księstwie Krakowa począwszy od 1. maja 1850. w wykonywanie wejść ma.

II. Z tymże dniem 1. część ustawy o stęplu i taksach z dnia 27 stycznia 1840., wraz z późniejszymi rozporządzeniami do takowej się odnoszącymi, o ile te w nowej prowizorycznej ustawie wyraźnie utrzymane nie są, tudzież ustawy i przepisy względem taks sądowych i taks co do ksiąg gruntowych istniejące, jako też utrzymana dotąd w Wielkiem-Księstwie Krakowa ustawa stęplowa z dnia 16. września 1833 uchylone być mają; druga część ustawy o stęplu i taksach z dnia 27. stycznia 1840 i nadal przy mocy swej zostać ma.

III. Atoliż do 1. maja 1850. ważność mające ustawy i rozporządzenia także i po tym dniu zastosowane być mają:

- przy sądowych decyzjach w rzeczach spornych, po wprowadzeniu w działalność nowój ustawy zapadłych, jeżeli inrolucya aktów przed dniem działalności nowój ustawy nastąpiła;
- przy addykacyi spadków, legatów, darowizn na wypadek śmierci, jeżeli spadkodawca, obdarzyciel lub osoba, od której zejścia nabycie pozostałości albo legowanej lub darowanej rzeczy zawisło, przed dniem działalności ustawy zmarli;
- przy innych, jak pod a) i b) wyszczególnionych urzędowych wydaniach lub urzędownie udzielonych zaświadczeniach, jeżeli podanie, na które wydanie lub zaświadczenie następuje, przed 1. maja 1850., do władzy lub upoważnionego do przyjęcia urzędu wniesiono;
- przy wciągnięciach w celu nabycia praw realnych w księgi publiczne, jeżeli o takowe przed dniem działalności nowój ustawy upraszano;
- przy interesach prawnych podług nowój ustawy bezpośredniej opłacie należności podlegających, przed działalnością niniejszej ustawy zawartych, szczególnie owych, które mi własności, użytkowania lub prawa użycia rzeczy nieruchomości nabywa się, jeżeli względem tegoż prawny dokument przed działalnością nowój ustawy sporządzono i obowiązkowi stęplowemu dotychczasową ustawą przepisane zadosyć uczyniono. Co do interesów prawnych, względem których warunku tego niewypełniono, terminu do oznajmienia o interesie prawnym §fem 44. nowój prowizorycznej ustawy wyznaczone z dniem 1. maja 1850. biecść poczyna. Jeżeliby oznajmienie w tych terminach uczyniono, a w przypadku przestąpienia ustawy, takowe wpród do wiadomości władz co do dochodów niestałych nie doszło, tedy tylko na ściąganie prostej należności, podług no-

- wój ustawy wypadającej, bez wytoczenia postępowania karnego ograniczać się winno;
- przy wszelkich innych przed 1. maja 1850. sporządzonych dokumentach i pismach, tudzież przed tymże czasem wniesionych podaniach, ich alegatach i odpisach rubrum. Co do dokumentów prawnych w cudzym kraju lub w tutejszym od należności wolnym, wystawionych przed 1 maja 1850. do kraju tutejszego należnościom podległój przeniesionych, termin do zastępowania §fem 23. prowizorycznej ustawy przepisany od wyż rzeczonój dnia biecść poczyna. Za takowe prawne dokumenty, tudzież inne przed dniem 1. maja 1850. wystawione dokumenty i pisma, którym wedle dotychczasowój ustawy warunkowe od stępla uwolnienie przysłuży, jeżeli te po dniu 30. kwietnia 1850. do opłacenia należności przyniesione będą, należność podług wymiaru nowój prowizorycznej ustawy pobierać należy;
- przy księgach handlowych i profesyjnych, od których przepisane w dawniejszej ustawie należności opłacono. Dalsze tychże prowadzenie dozwolone. Księgi przeciwnie, które podług dotychczasowój ustawy stęplowi niepodlegały, jeżeli podatujący nieprzekłada, takowe z dniem przed działalnością niniejszej ustawy zamknąć, a dla dalszych wciągnięć nowych należności stęplowanych ksiąg użyć, do 15. maja 1850. opłaceniu należności podług ogólnej arkuszy liczb podane być muszą.

IV. Dokumenty, które względem prawnego interesu przed działalnością niniejszej ustawy zawartego w celu przeniesienia własności, użytkowania lub użycia rzeczy nieruchomości sporządzone były, atoliż przed 1. Maja 1850. w księgi publiczne wciągnięte nie zostały, do końca Czerwca 1850. urzędem, do pobierania należności ustanowionym, w tym celu przedłożone być mają, aby wykonać tem samem dozwolony w uwadze 6. do pozycyi taryfowój ^{94/45} A. b. i E. wykaz względem uiszczonój opłaty należności, podług dawniejszych prawnych rozporządzeń wypadających. Potwierdzenie następowego przedłożenia dokumentu urząd na dokumencie umieści. Bez takowego potwierdzenia znak stęplowy na dokumentach, na dniu dawniejszym wystawionych, w księgi publiczne jeszcze nie wciągniętych, przy wciągnięciach praw realnych, po dniu 30. Czerwca 1850. upraszanych, jako wykaz spełnionego obowiązku należności uważanym nie będzie, a zarazem sens, na końcu owój uwagi 6. znajdujący się, zastosowanym być ma.

V. Zezwalamy, aby względem dokumentów i pism, którym w skutek niniejszej ustawy uwolnienie od należności przysłuży, które atoliż, wedle przepisów działać ustających, uwolnienia takowego używać nie miały, jeżeliby nie rozpoczęto postępowania karnego już przed 1. Maja 1850., nikogo nie karano lub do późniejszej opłaty należności nie zmuszano.

VI. Zezwalamy także, aby ci, którzyby z powodu wystawionego przed 1. Maja 1850. stęplowi podległój, a niestęplowanego lub też stęplem przepisany nieopatrzonój dokumentu lub pisma przy odkryciu przestąpienia praw karze ulegali, od wszelkiego postępowania karnego uwolnieni byli, jeżeliby wpród, nim przestąpienie władzy oznajmiono lub ją o takowem innym jakim sposobem zawiadomiono, rzeczony dokument lub pismo władzy sprawami dochodowemi kierującej do 1. Maja 1850. przedłożyli i należność wedle wymiaru ustawy, podczas sporządzenia dokumentu lub pisma istniejącej, opłacili.

VII. Ulżenia dotąd pojedynczym osobom lub zakładom osobnemi wyrażnemi pozwoleniami jako wyjątki od prawa względem obowiązku stęplowego przyznane, w obrębach dotychczasowój pozwolenia utrzymują się.

Nasi ministrowie finansów, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości otrzymali polecenie wykonania załączonej prowizorycznej ustawy.

